

Alumnat i jornada escolar: experiències, valoracions i propostes

Resum executiu_

Introducció

Durant el curs 2023/24, l'aFFaC ha desenvolupat l'estudi **"Alumnat i jornada escolar: experiències, valoracions i propostes"**, que compta amb el suport del Departament d'Igualtat i Feminisme.

Aquest estudi suposa la continuació i segona part del projecte de recerca sobre la jornada escolar en el sistema educatiu públic català, que l'entitat va iniciar el 2023 amb l'estudi **"La jornada escolar a debat: més enllà del binomi partida-continuada"**, on es recollia la veu de persones expertes, famílies, professorat i direccions.

Aquest segon estudi se centra únicament en la veu de l'alumnat com a subjecte actiu de la jornada escolar.

Objectius de l'estudi

Analitzar i contrastar les valoracions, significats i propostes d'infants i adolescents del darrer cicle de primària i d'ESO sobre la jornada escolar dels centres públics de Catalunya, a partir de l'anàlisi de la seva rutina quotidiana tant dins com fora del centre educatiu.

Incorporar la veu d'infants i adolescents.

Aportar informació per al debat i la presa de decisions en la configuració dels horaris escolars dels centres educatius públics.

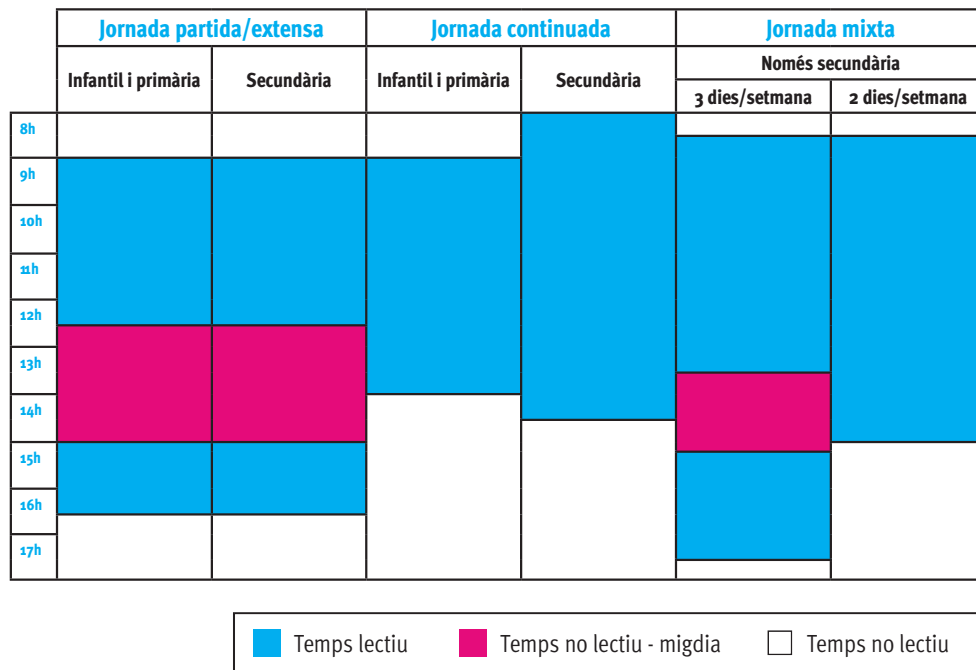
Enfocament metodològic

S'adopta un enfocament metodològic mixt, implementant 2 tècniques de recollida d'informació: l'enquesta i els grups de discussió.

S'han adaptat totes les tècniques de recerca al grup d'edat, respectant els principis formulats a la Convenció sobre els Drets de l'Infant: igualtat i no discriminació, interès superior de l'infant, supervivència, desenvolupament i el dret a la participació (Nacions Unides, 1989).

Context

Figura 1: Tipus de jornada escolar a la xarxa pública de Catalunya en el 2n cicle d'infantil, primària i secundària obligatòria

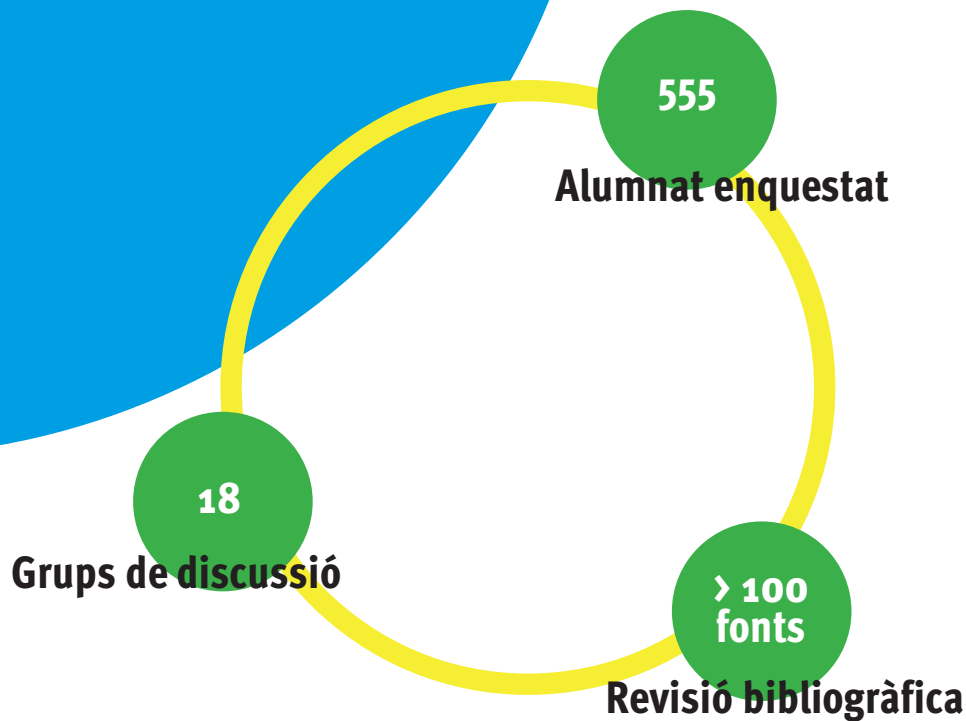

Font: Elaboració pròpia.

Metodologia

L'estudi "Alumnat i jornada escolar" utilitza com a mètode de recerca l'estudi de cas. A través d'aquesta metodologia, es pretén produir nous coneixements i comprovar o contrastar certs fenòmens a partir de la descripció de determinades situacions. Com a limitacions metodològiques, s'assumeix que no es poden generalitzar dades i resultats.

La mostra

Per a recollir la veu de l'alumnat, s'han seleccionat **5 centres educatius públics de Catalunya de primària i secundària** amb servei de menjador.

Per a la tria dels centres participants, s'han tingut en compte **diferents criteris**: tipus de jornada escolar, tipologia de centre educatiu, territori on s'ubica i nivell de complexitat del centre. Així doncs, per a la recollida d'informació, hem comptat amb centres que representen la diversitat territorial, socioeconòmica i educativa de Catalunya:

1. Escola amb jornada partida
2. Escola amb jornada continuada
3. Institut Escola amb jornada continuada
4. Institut amb jornada partida
5. Institut Escola amb jornada mixta

L'alumnat que ha participat en l'estudi era del darrer cicle de primària (5è i 6è) i d'educació secundària obligatòria (1r, 2n, 3r i 4t d'ESO).

Dimensions analitzades

El matí

Pàg. 7

La jornada lectiva

Pàg. 8

El temps de migdia

Pàg. 11

La tarda

Pàg. 13

La nit

Pàg. 16

El matí

“Quan m’aixeco al matí no tinc pensaments bons sobre anar a l’escola i em tanco.”

— Una part important de l'alumnat fa ús de les pantalles (mira la TV, vídeos al mòbil, etc.) abans d'iniciar la jornada lectiva.

— Un grup reduït de l'alumnat entrevistat (especialment de secundària) diu que no esmorza abans de sortir de casa. Malgrat que és poc habitual, en algun cas no es fa cap àpat fins a l'hora de dinar.

- L'alumnat se sent cansat i amb molta son quan es lleva (especialment a secundària perquè comença 1 hora abans).
- Segons els resultats de l'estudi, un 20% de la mostra no dorm el mínim recomanat de 8 hores diàries.
- Algun estudiant ha de llevar-se més d'hora que la mitjana perquè ha d'assumir responsabilitats de cura de germans/es o perquè viu lluny del centre educatiu.

- 4 de cada 10 alumnes (tant de primària com de secundària) van a classe sols/es.
- Les nenes tendeixen a anar més acompanyades per altres persones que els nens.
- A primària, un 45% de l'alumnat fa el trajecte acompanyat per la mare, mentre que només un 20% ho fa amb el pare.
- A secundària, associat a un increment de la seva autonomia, la meitat de l'alumnat indica que va acompanyat d'amics o amigues.

- Un 50% de l'alumnat consultat es desplaça al seu centre educatiu caminant.
- Més alumnat de primària que de secundària es desplaça en cotxe o moto amb els seus familiars.
- El transport públic és el segon mitjà de transport més habitual per anar a l'institut o IE entre l'alumnat de secundària.
- L'alumnat que depèn de l'autobús escolar per moure's ha d'ajustar la seva rutina als horaris i freqüència d'aquest transport. La major part de l'alumnat que l'utilitza expressa malestar envers aquesta situació.

La jornada lectiva

“A mi a primera hora em costa molt concentrar-me [...] estic mirant la pissarra i no m’assabento de res, no entenc res. Estic encara mig adormida.”

Cansament i dificultat per mantenir la concentració

— Bona part de l'alumnat diu que voldria començar la jornada lectiva més tard. No obstant això, no voldria que la jornada s'estengués més del que ho fa ara.

— La primera i la darrera hora de la jornada lectiva són les que l'alumnat diu sentir-se més cansat. En canvi, la segona i tercera hora es perceben com les més idònies per a mantenir la concentració.

— Més d'un 50% de l'alumnat consultat considera que des del centre no se'l té en compte a l'hora d'escollir l'ordre i planificació de les assignatures.

La distribució horària de la jornada lectiva

Les assignatures i metodologies

— En general, l'alumnat mostra preferència per metodologies participatives i dinàmiques a l'aula, perquè, a diferència d'altres de més memorístiques o magistrals, aquestes faciliten mantenir la concentració.

— Educació física és la matèria més ben valorada. A més, consideren que aquesta assignatura els desperta i activa.

La tipologia de jornada

— L'alumnat de jornada partida tendeix a sentir-se més cansat en comparació amb els seus companys/es de jornada continuada.

— Tot i així, hi ha altres factors que poden generar cansament: càrrega per responsabilitats familiars, manca d'hores dormides, la pràctica d'activitats extraescolars, etc.

Per quins motius?

L'autopercepció de cansament i dificultat per mantenir la concentració durant la jornada lectiva és transversal entre l'alumnat de primària i secundària consultat.

L'hora del pati

A l'educació primària, el pati forma part de l'horari lectiu, a diferència de secundària on el pati no en forma part.

Cada centre educatiu té autonomia per definir els seus propis principis i criteris a l'hora de gestionar els descansos, sempre que es garanteixi un descans mínim de 30 minuts cada 3 hores.

- › Un 80% de l'alumnat enquestat pensa que el seu temps de descans no és suficient (indica que ho és molt poc, poc o regular), independentment de si fa jornada partida o continuada.
- › Un 45% de la mostra canviaria l'horari del pati. D'aquest, un 61% preferiria tenir-lo abans.
- › L'alumnat que fa jornada continuada es mostra més satisfet amb l'horari del pati que qui fa jornada partida.
- › En general, l'alumnat prefereix tenir 2 patis en comptes d'1, ja que considera que així pot desconnectar més durant la jornada lectiva.

- › Les activitats més habituals entre l'alumnat a l'hora del pati inclouen xerrar amb amics i amigues, jugar, esmorzar o, a secundària, anar a la biblioteca.
- › En algun cas, expressen que no hi ha jocs alternatius als convencionals o que es donen conflictes per certes limitacions o prohibicions a l'espai del pati. Aquestes situacions es viuen com una reducció de les seves opcions de joc.

- › Algunes persones manifesten tenir molta gana i dificultat per aguantar sense menjar fins a l'hora de sortir al pati.
- › L'alumnat voldria que l'equip educatiu li permetés menjar a l'aula durant la jornada lectiva.
- › Alguns centres promouen i disposen un temps a l'aula abans del pati perquè l'alumnat esmorzi amb el seu grup classe i compti amb la supervisió de l'equip educatiu.
- › Algun/a alumne/a diu que no esmorza a l'hora del descans.

La jornada lectiva a la tarda: l'alumnat té una preferència clara

"El que passa és que quan tenim tardes, la primera hora de la tarda es converteix en la primera del matí"

- _ La major part de l'alumnat de primària a Catalunya fa jornada escolar partida (té classes al matí) i segueix amb la jornada lectiva després de dinar.
- _ A secundària, des de l'any 2010, la major part de centres públics tenen jornada continuada.
- _ No obstant això, alguns instituts públics tenen jornada partida i els instituts escola acostumen a tenir jornada mixta (3 dies de jornada continuada i 2 dies de partida).

Volen tenir més hores per quedar amb amics i amigues.

Volen disposar de més temps per poder descansar o fer la migdiada.

Volen poder començar les extraescolars abans o fer-ne més.

Volen tenir més temps per poder fer deures i/o estudiar.

La majoria dels infants i adolescents consultats no volen tenir classes a la tarda:

Així i tot, a una part de l'alumnat li agrada continuar amb la jornada lectiva a la tarda pels següents motius:

- _ Poder passar més estones amb els seus companys/es.
- _ Gaudir de més temps de classe i ampliar el temps que tenen per aprendre nou contingut.
- _ No haver de responsabilitzar-se de tasques de cura de germans/es més petits a les tardes.

El temps de migdia

Què sabem del migdia?

_ La majoria d'escoles de primària disposen de servei de menjador escolar, però només un 20% dels instituts, aproximadament, en tenen (amb diferències significatives segons el territori, tal com consta als registres de 2023 de l'aFFaC).

_ Catalunya té el preu màxim de menú escolar més car de tot l'Estat espanyol (Educo, 2023).

_ El sistema de beques actual és insuficient, tenint en compte el percentatge d'alumnat en risc d'exclusió social. A més, s'exclou de les beques menjador a l'alumnat de secundària que fa jornada continuada.

_ L'evidència demostra que menjar sol/a durant la infància i adolescència pot suposar una major dificultat per menjar de manera saludable, sensació de solitud i, en conseqüència, generar problemes per la seva salut física i mental.

_ Hi ha una proporció important d'alumnat que dina en horaris no saludables. El mateix Departament d'Educació afirmava que s'ha d'establir una estona saludable per fer l'àpat de dinar i que aquest no pot acabar més enllà de les 14h.

Resultats de l'estudi de cas

- 7 de cada 10 alumnes dinen habitualment en el mateix espai durant la setmana.
- L'alumnat de jornada partida d'aquesta mostra tendeix a menjar més a l'escola i menys a casa que l'alumnat que té jornada partida.
- A secundària, l'alumnat tendeix a utilitzar menys el servei de menjador a mesura que puja de curs.
- Algun/a alumne/a diu menjar sol/a.
- La majoria de l'alumnat que no fa ús del menjador escolar menja amb la seva família (mare, pare i germans). S'observa com en diversos casos, són els avis i àvies qui es responsabilitzen de l'alumnat durant aquesta franja horària.
- 4 de cada 10 alumnes menja entre les 14h i les 15h (és a dir, en horaris no saludables). A més, un 50% de l'alumnat enquestat que fa jornada continuada dina més tard de les 15h.

Què en diu l'alumnat?

Punts forts

- + Passar temps amb amics/gues, conèixer gent nova i dinar acompanyats/des.
- + Generar bons hàbits (menjar més pausat, no mirar la TV, etc.).
- + El bon tracte i respecte de les monitores i monitors.
- + Tenir temps i poder escollir diferents activitats durant l'estona de pati al migdia: passar temps amb els amics i amigues, jugar o fer esports.
- + En el cas de secundària, poder estar amb l'ordinador o anar a la biblioteca per avançar deures o estudiar.
- + No haver de perdre temps per desplaçar-se a casa quan es té classe a les tardes.
- + Facilita la conciliació familiar perquè les famílies no són a casa.
- + Una oportunitat perquè l'alumnat nouvingut d'altres països aprengui la nova llengua, els nous costums i pugui conèixer millor els companys i companyes.

Punts dèbils

- No poder escollir amb qui seure. A més, alumnes que porten carmanyola es queixen de no poder compartir espai amb la resta de companys/es.
- El soroll elevat o d'altres situacions molestes com crits o baralles.
- Haver de menjar durant el segon torn del menjador. Diuen tenir gana i no voler menjar més tard que la resta o haver d'estar en un espai que ja s'ha embrutat.
- Certs plats (ingredients, composició del menú), la forma de cuinar certs aliments (com s'amaneixen, la cocció, etc.) o la distribució setmanal dels menjars.
- A vegades les racions són insuficients o no són equitatives.
- Que l'equip de monitoratge els prohibeixi sortir al pati després de dinar pel mal comportament d'uns pocs alumnes.
- No poder jugar a determinats jocs o que no totes les activitats tinguin el mateix espai.
- Que se'ls obligui a menjar un aliment que no els agrada.
- No tenir prou temps per acabar-se el dinar perquè tenen extraescolars tot seguit.
- Algun/a alumne/a reconeix no incloure l'alumnat migrat i nouvingut durant l'espai del menjador.

Què en diu l'alumnat?

Punts forts

- + Tenir més llibertat d'elecció sobre què fer durant aquest temps (poder jugar, llegir, dibuixar, etc.).
- + Poder passar temps utilitzant pantalles (p.ex. mirar la televisió, jugar amb la tauleta o amb el mòbil).
- + Poder estar més tranquil·l·la i no sentir sorolls.
- + Poder dinar a casa d'amics/gues i passar temps amb ells/es.
- + Compartir l'hora de dinar amb la família (poder parlar amb la mare, jugar amb germans/es o cosins/es, etc.).
- + Gaudir del menjar que prepara la família: racions més generoses, plats o aliments que els agraden, la forma de cuinar, etc.
- + Poder organitzar-se per fer deures i estudiar.
- + Poder descansar abans d'iniciar les extraescolars.
- + Poder fer una migdiada.

Punts dèbils

- No sempre hi ha un control parental en aquesta franja horària (especialment a secundària), fet que porta a una sobreexposició a les pantalles (xarxes socials, televisió o videojocs).
- Dinar a casa no necessàriament garanteix bons hàbits, com menjar de manera pausada, sense pantalles, etc.
- No els agrada menjar sols/es quan la família no és a casa.
- L'alumnat que té classes a la tarda considera que té poc temps per dinar tenint en compte el trajecte fins a casa i la tornada al centre educatiu. Això és especialment molest per aquell alumnat que té un temps de migdia reduït.
- En alguns casos, dinar a casa suposa haver d'assumir la cura de germans/es o haver de fer tasques de la llar.

La tarda

Les activitats extraescolars

A) La diferència entre primària i secundària. Pel que fa a la pràctica d'extraescolars, no és molt apreciable segons els resultats de l'estudi. Malgrat això, a secundària l'alumnat tendeix a fer menys extraescolars a mesura que puja de curs.

B) La situació socioeconòmica com un limitador. Les dades obtingudes en l'anàlisi són congruents amb l'evidència existent. Una part dels infants i adolescents consultats expressen que voldrien fer una activitat o fer-ne més i que no poden pel cost econòmic.

C) La tipologia d'activitat. Un 70% de l'alumnat que fa extraescolars en fa de tipologia esportiva. Les extraescolars d'idiomes representen un 20% a secundària, on predomina l'anglès com a llengua d'estudi. Pel que fa al reforç escolar, en fa un 15% de l'alumnat de secundària i un 5% el de primària.

Hi ha diferències entre la tipologia d'extraescolars segons el gènere. Per exemple, la majoria de persones que fan futbol són nens i, en canvi, activitats de tipologia artística o escènica són més habituals en les nenes.

D) L'horari i la freqüència. El 70% de l'alumnat que fa extraescolars les fa a la tarda. No obstant això, 3 de cada 10 alumnes de secundària fan extraescolars a la nit.

L'alumnat que fa extraescolars durant el temps de migdia exposa que no sempre disposa de prou temps per dinar o descansar perquè el temps de transició de jornada lectiva a no lectiva és reduït.

Es cospa com hi ha alumnes que fan diverses extraescolars (pel que fa a varietat i freqüència). Això comporta que hi hagi nens i nenes que dediquin gairebé 3 hores al dia a les extraescolars.

E) L'espai. A primària, la majoria de les escoles desenvolupen activitats extraescolars al propi centre (generalment impulsades per les AFA). En canvi, a secundària, la pràctica d'extraescolars dins del centre va a la baixa.

El 34% de l'alumnat de secundària enquestat fa activitats al centre.

El 55% de l'alumnat de primària enquestat fa activitats al centre.

L'alumnat que fa extraescolars al propi centre educatiu destaca com a punts positius el fet de passar temps amb amics/gues i conèixer gent d'altres grups o cursos i, sobretot, no haver-se de desplaçar a altres espais.

L'alumnat que fa extraescolars fora del centre destaca l'oportunitat de conèixer gent nova i canviar d'ambient.

A més, moltes vegades, l'alumnat realitza extraescolars fora del centre perquè no té l'opció de fer-les dins. És a dir, les activitats que s'ofereixen al seu centre (si se n'ofereixen) no s'adeqüen a les seves necessitats o interessos.

F) Els motius pels quals l'alumnat realitza extraescolars.

- Perquè els agrada l'activitat
- Per passar temps amb amics/gues
- Per adhesió a una activitat, és a dir, per trajectòria i arrelament
- Perquè es promou des del centre educatiu
- Perquè ja l'han iniciat aquell curs escolar i volen ser constants
- Per millorar certes habilitats i/o competències
- Per ser un aprenentatge d'utilitat en un futur
- Per poder competir en esports federats
- Per prescripció d'algun membre de l'equip educatiu
- Per implicació o recomanació familiar

Percepció de molta càrrega de tasques escolars

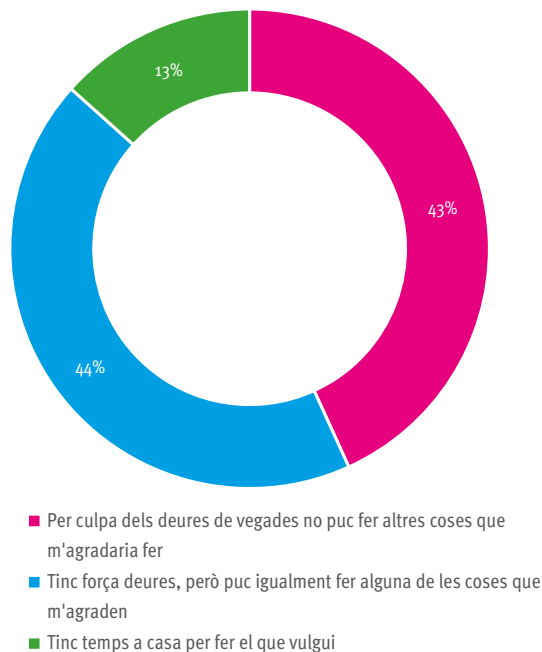
_ No s'observa una diferència important en la percepció de la càrrega dels deures quan s'analitza per tipologia de jornada.

_ En general, l'alumnat consultat percep que té un volum elevat de tasques escolars (deures i exàmens).

_ De fet, més d'un 40% de l'alumnat de secundària considera que per culpa dels deures a vegades no té temps per fer altres coses que li agradaria fer.

_ L'alumnat de 2n i 3r d'ESO consultat percep que té més càrrega que l'alumnat de 1r i 4t d'ESO.

_ A mesura que incrementa la percepció de càrrega de tasques escolars, també augmenten les percepcions de cansament i de menys concentració.

Temps en família

- _ La major part de l'alumnat consultat diu que la seva família és a casa o està disponible per a ells i elles durant la tarda.
- _ A mesura que l'alumnat puja de nivell educatiu assumeix més autonomia i, per exemple, l'alumnat de secundària diu no necessitar que la família hi sigui present durant la tarda.
- _ Tot i així, la disponibilitat horària de les famílies depèn de l'activitat laboral que desenvolupen i de la flexibilitat horària del seu lloc de feina. En aquesta línia, l'alumnat de primària d'un centre de màxima complexitat, quan se li demana amb qui estaria a la tarda, respon que estaria amb els seus germans/es i/o amics/gues o al parc.

Temps lliure i d'oci

- _ Tot i els beneficis de la realització d'extraescolars, sovint l'alumnat diu no disposar d'un temps que no estigui planificat que els permeti poder jugar, socialitzar, dormir, etc.
- _ A les hores dedicades a fer extraescolars, s'hi afegeix la percepció elevada de tasques escolars.
- _ Quan se li demana a l'alumnat què voldria fer durant el seu temps lliure, exposa que voldria tenir més temps per jugar, descansar i passar temps amb amics/gues.

Temps amb amics i amigues

- _ Al voltant del 90% de l'alumnat de secundària i un 80% de primària queda amb amics/gues (independentment de la freqüència).
- _ L'alumnat de primària (5è i 6è) queda més sovint els dies entre setmana que l'alumnat de secundària. Tot i així, bona part de l'alumnat expressa no disposar de temps per a poder quedar amb amics/gues.
- _ Pel que fa a les activitats que es fan amb amics/gues, al voltant de $\frac{3}{4}$ parts de l'alumnat consultat queda per fer una volta, anar a casa d'un amic/ga, al parc o per fer esport.
- _ S'observen diferències significatives per gènere en relació amb la tipologia d'activitats. La mostra de nens consultada tendeix a jugar a videojocs o fer esport quan queda amb amics, mentre que les nenes tendeixen a passar més temps amb xarxes socials o anar al cinema.

La nit

“Quan torno a casa d'entrenament perquè acabo a les 10h de la nit, m'he dutxat i he de fer moltes coses i vaig a dormir tard”.

Les extraescolars

Alguns infants i adolescents finalitzen les extraescolars tard (+ de les 21h). Això, sumat al temps de desplaçament requerit, suposa que s'endarrereixi l'hora d'arribada a casa i, en extensió, la rutina d'abans d'anar a dormir.

L'hora d'anar a dormir

El 70% de l'alumnat enquestat va a dormir entre les 21h i les 23h. A secundària, gairebé el 70% hi va entre les 22h i les 00h.

No obstant això, s'observa que l'hora de dormir depèn de diversos factors:

- A mesura que l'alumnat té més anys la família és més permissiva amb els horaris d'anar a dormir.
- Degut a la percepció de moltes tasques escolars, es destina temps de la nit per fer-les o finalitzar-les.
- Voler passar temps amb família (mirar la TV, jugar, parlar, etc.).
- Tot i ser poc habitual, algun/a alumne/a diu que s'ha de responsabilitzar de germans/es petits/es o de tasques de la llar.

Les pantalles

L'alumnat consultat té una forta exposició a les pantalles durant la nit. Alguns/es alumnes expressen que, a conseqüència de l'ús de dispositius tecnològics, s'adormen més tard de les 00h.

L'ús de pantalles per part de l'alumnat depèn del control parental i de les mesures que les famílies adoptin. S'observa que en alguns casos això depèn del nivell socioeducatiu i altres factors associats a la família.

La presència de dispositius tecnològics a les habitacions dels infants i adolescents contribueix a l'ús i exposició de pantalles.

El sopar

La majoria de l'alumnat diu sopar entre les 20h i les 21:30h. Tot i això, hi ha dispersió de casos perquè alguns alumnes sopen passades les 22h.

N'hi ha que sopen amb família, però d'altres diuen no fer cap dels àpats amb les seves famílies.

El son

L'alumnat consultat és conscient que, per l'edat que té, hauria de dormir un mínim de 8-9hores al dia i que dorm massa poc.

Bona part de l'alumnat expressa dificultats i problemes a l'hora de dormir (en algun cas excepcional hi ha alumnat que ha de prendre medicació). Els motius pels quals expressen que els costa dormir són:

- No se senten prou cansats/des.
- Preocupació per la càrrega lectiva.
- Excitació per l'ús i exposició a les pantalles.
- Tenir por. Especialment a primària, per tenir més imaginació poden tenir una percepció distorsionada de certs objectes.
- Les condicions materials també afecten i condicionen la qualitat i durada de la son (compartir habitació, espais limitats, interrupcions de soroll, etc.).

Conclusions i recomanacions

A través de les principals conclusions de l'estudi i des d'una perspectiva dels drets de la infància i la qualitat educativa, l'aFFaC considera que els aspectes que s'assenyalen a continuació **requereixen una revisió urgent per part de la comunitat educativa.**

Endarrerir l'horari d'inici de la jornada lectiva a secundària tenint en compte els ritmes circadianis de l'alumnat, el seu nivell educatiu i la diversitat territorial de Catalunya.

Promoure una millor articulació de les metodologies d'ensenyament i aprenentatge en la transició de primària a secundària.

Reivindicar les escoles i instituts públics com espais protectors i educatius i ampliar l'imaginari de centre educatiu.

Facilitar l'accés de tot l'alumnat a activitats no lectives (de diferent tipologia) dins dels centres educatius.

Posar al centre la importància de l'oci, el temps lliure, l'activitat física periòdica i la socialització en el disseny de la jornada educativa.

Contemplar el temps de migdia i el menjador escolar com un espai educatiu, gratuït i universal i en un horari saludable per a l'alumnat.

Revisar la distribució de la càrrega lectiva i les metodologies desenvolupades a l'aula des d'una mirada pedagògica. D'entre aquests aspectes destaquen:

- La transició de primària a secundària.
- La distribució de les assignatures i la metodologia desenvolupada segons l'hora lectiva.
- Introduir l'activitat física i esportiva a primera hora del matí.
- Reconsiderar la distribució i el nombre de descansos durant la jornada educativa.
- Replantjar el volum de tasques escolars i els espais on aquestes es desenvolupen d'acord amb les necessitats de l'alumnat.

En definitiva, les jornades escolars actuals no donen una resposta saludable ni es planifiquen tenint en compte la veu dels infants i adolescents.

Cal repensar noves tipologies de jornades educatives on la qualitat i l'educació inclusiva es prioritzin.

Consulta aquí
l'informe complet.

Amb el suport del Departament d'Igualtat i Feminisme

Generalitat de Catalunya
Departament d'Igualtat i Feminisme